

Seneste Nyt nr. 38

Stiftet onsdag den 12. juni 2008

Foreningen Svend Gønge

Marts 2011

Pro honore patriae

Foreningen Svend Gønge

Møllergaarden 3,
4750 Lundby
Tlf.: 6130 1004

goenge@lundbyweb.dk

www.syvsogne.dk

Bestyrelse:

Formand:
Peter Sten Hansen

Næstformand:
Villy Lorich

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Bestyrelsesmedlem:
Gunnar Stobbe

Redaktion på SN:
Jens Beck,
svendgoengepoulsen@gmail.com

Generalforsamling 2011

Beretning til generalforsamlingen i Foreningen Svend Gønge onsdag den 2. marts 2011.

Velkommen til generalforsamling i Foreningen Svend Gønge. Velkommen til vores medlemmer, og velkommen til vores gæster. Vi har repræsentanter til stede fra flere af vores samarbejdspartnere, og dem har vi mange af. Vi er meget glade for, at I har villet komme i aften. Vi regner med, at selve generalforsamlingen kan afvikles på omkring en times tid, og herefter giver vi ordet til Ove H. Nielsen, fhv. museumsinspektør på Stiftsmuseet i Maribo, som vil fortælle om dagligliv i 1600-tallet. Det bliver garanteret ikke kedeligt.

Ove Nielsen

Da vi mødtes til generalforsamling her i foreningen for et år siden, var vi godt i gang med Gøngeåret, som vi kaldte 2010, hvor vi fejrede Svend Poulsens 400 års fødselsdag.

Nu er gøngeåret overstået, men vores aktiviteter fortsætter.

Lad os se tilbage på året, der gik, og naturligt er det at vurdere, om vi levede op til det mål, vi havde sat os at kaste glans over vores gamle krigshelt, som vi havde besluttet at fejre.

Det er efterhånden fire år siden, at vi besluttede os for at stille os i spidsen for at få fejret Svend Poulsen i 2010.

Vi dannede Gønge Komiteen, som snart blev omdannet til Foreningen Svend Gønge. I vores formålsparagraf har vi præciseret, at fejringen af Svend Poulsen i jubilæumsåret ikke er endemålet med foreningen. Herefter vil vi arbejde for at udbrede kendskabet til Svend Poulsen og hans samtid og mange andre gode ting.

Svend Poulsen er en af Danmarks store helteskikkelser. Derfor var det måske ambitiøst af vores lille forening at stille os i spidsen for fejringen af ham.

Ambassadører:

Godsejer,
Kammerherre og
Hofjægermester,
Bernt Johan Collet,
Lundbygård.

Hofjægermester og
Godsejer,
Peter Zobel,
Bækkeskov.

Godsejer,
**Peter Oxholm
Tillisch**,
Rosenfeldt.

Godsejer,
**Gerner Wolff-
Sneedorff**,
Engelholm.

Godsejer,
**Peter Henrik
Tesdorpf**
Gjorslev Gods.

Regionsmedlem,
Peter Madsen
Rone Klint, Præstø.

Borgmester,
Marie Stærke,
Køge kommune.

Borgmester,
Henrik Holmer,
Vordingborg
Kommune.

Borgmester,
Henning Jensen,
Næstved Kommune.

Borgmester,
Poul Arne Nielsen,
Stevns Kommune.

Borgmester,
Knud Erik Hansen,
Faxe Kommune.

Tidl. borgmester,
René Tuekær,
Faxe Kommune.

Tidl.
folketingsmedlem,
socialrådgiver,
Hanne Reintoft

Alligevel tror vi, at det var godt vi gjorde det, og det lykkedes at få sat ham i fokus, langt uden for vores egne rækker.

Vi havde forberedt os længe, og pludselig var det der, gøngeåret.

Vi holdt en række foredrag: Kaare Johannessen fortalte om 1600-tallet. Gitte Kjær om Svend Poulsen, Hanne Reintoft om Skånske Krig og hendes bog Hjertebånd, Birgit Rasmussen havde en fantastisk aften om Kulsoen, og så - vores eneste fiasko – det berammede symposium i maj, som vi måtte – ikke aflyse – men udskyde.

I maj åbnede Gøngeudstillingen på Køng Museum, som vi havde i et halvt år og som blev etableret i et samarbejde mellem Museerne Vordingborg og vores forening.

I juni holdt vi Gøngemarked med 5000 deltagere sammen med vores samarbejdspartnere Borgerforeningen Lundby, Medborgerhuset Lundby og Rollespil Svend Gønge. I juli deltog vi i 1600talsmarkedet i Lönsboda, og i august holdt vi den store fødselsdagsfest for Svend Poulsen på Svend Gøngeskolen. En fest, som ingen af de 150, der var med, glemmer lige med det samme.

Vi var med, da verdens første statue af Svend Poulsen blev afsløret i hans formodede fødeby Verum i Skåne, og vi deltog i festlighederne i anledning af Næstveds 875 års byjubilæum, hvor vi vakte stor opsigt og fik en meget central placering. Vi var også med, da Kulsvierne i Eskilstrup holdt deres årlige festival.

Og så gennemførte vi det symposium, som vi måtte aflyse i maj. Vores eminenteste foredragsholdere stillede sig til rådighed og bad os om at gennemføre. Og det ville vi gerne. Vi analyserede situation og målgruppe mere præcist end vi havde gjort i maj, og vi ramte et bedre tidspunkt end i foråret, hvor havefolket var travlt optaget af andre gøremål. Det blev et fremragende debatmøde, hvor Kjeld Hillingsø, Lars Cramer-Petersen og Kim Wagner begejstrede os alle sammen med deres fantastiske viden den dag, hvor salen her var propfyldt. Det var en kanon oplevelse, for at sige det mildt, og som tovholder på arrangementet, bestyrelsesmedlem Gunnar Stobbe, sagde i sine afsluttende bemærkninger: ”Det er svært at få armene ned efter sådan en oplevelse. Det var en fantastisk dag med inspiration og ny viden for os alle.”

*Kim Wagner, Lars Cramer-Petersen og
Kjeld Hillingsø*

<p>Tidl. folketingskandidat Gina Øbakke,</p> <p>Generallojnant, Kjeld Hillingsø</p> <p>Turistchef, Lars Nielsen Køge Kommune</p> <p>Borgmester, Anders Pettersson, Osby Kommun.</p> <p>Viceborgmester, Erland Nilsson, Osby Kommun.</p> <p>Kultur- og fritidschef, Tommy Johansson, Osby Kommun.</p> <p>Ordförande i Föreningen för Snapphelandet, Marco van Brink, Osby.</p> <p>Kollektive medlemmer:</p> <p>Lundby Menighedsråd</p> <p>Borgerforeningen Lundby</p> <p>Eskildstrup Kulsvierlaug</p>	<p>Endelig holdt vi en 1600talsgudstjeneste i Lundby Kirke, også i november, hvor sognepræst Lillian Saaek havde tilrettelagt en spektakulær gudstjeneste med mange historiske elementer, som blev overværet af omkring 100 mennesker. Det var en værdig afslutning på gøngeåret.</p> <p>Der var dog også ting, vi ikke nåede at gøre færdige i 2010. Her tænker jeg ikke mindst på den store fotobog, som vi har forberedt og arbejdet med i lang tid. Vi måtte erkende, at det ikke var realistisk at realisere projektet til udgivelse i oktober, som var planen. I stedet er planen at udgive den til sommer – så har vi også noget at byde på i året efter gøngeåret. Glæd jer til bogen, den er fyldt med fantastiske billeder af den skånske fotograf Magnus Augustsson, og jeg vil nævne, at Line og Gunnar Stobbe har gjort et fantastisk arbejde med at få realiseret denne bogdrøm. Ikke alene har de taget hånd om projektet, de har også taget sig af Magnus, når han har været på fotosession her på Sydsjælland. Tak for det Line og Gunnar!</p> <p>Vi har haft – og har - store udfordringer med at få finansieret bogen, men mon ikke det lykkes. Stor tak til de fem kommuner Køge, Næstved, Faxe, Vordingborg og Stevns, som alle har bidraget med økonomi til udgivelsen. Det samme har Nordea Danmarksfonden, Bryggerens Legat i Lundby, Lions Club og Carsten-Langes Legat-Stiftelse. Også en meget stor tak til dem!</p> <p>Medlemstal: Vi har for tiden 202 medlemmer af foreningen, og det er tilfredsstillende, men vi vil gerne have flere. Det koster ikke noget at være medlem af Foreningen Svend Gønge. Til gengæld får man jævnligt et nyhedsbrev, Seneste Nyt, dygtigt redigeret af vores sekretær Jens Beck. Det har hidtil været sådan, at man mod betaling af 50 kroner om året kunne få tilsendt nyhedsbrevet pr. almindelig post. Bestyrelsen stiller i aften forslag om, at den ordning bortfalder, da portopriserne stiger, og da vi har alt for meget arbejde med disse manuelle udsendelser. Derfor vil man fremover kun kunne modtage nyhedsbrevet pr. mail. Hvis man ikke har nogen mailadresse, må man alliere sig med nogen, der har, og få dem til at udskrive det for sig.</p> <div data-bbox="662 1496 1193 1861" data-label="Image"> </div> <p><i>Jens Halqvist som aftenens dirigent</i></p> <p>Samarbejdspartnere: Vi sætter meget stor pris på at have mange samarbejdspartnere, og det har vi heldigvis. Borgerforeningen Lundby, Medborgerhuset Lundby, Kulsvierne i Eskildstrup,</p>
--	--

Museerne Vordingborg, Køng Museum, Støtteforeningen for Køng Museum, Museumsforeningen for Sydsjælland og Møn, Lundby Sognekirke, Faxe Lokalhistoriske Arkiv, Sydsjællands Kulturteater, ASF-Dansk Folkehjælp, Gjøngegården, Vordingborg Kommune, Næstved Kommune, Faxe Kommune, Stevns Kommune, Køge Kommune, Osby Kommune, Skåne, Hembygdsforeningerne i Gønge, Skåne, C. A. Cederborg Selskapet, Skåne, Nätverket i Lönsboda, Föreningen Snapphaneland og turistorganisationerne i Osby, Östra Göinge og Hässleholm, turismesamarbejdet på Sydsjælland og Møn samt Lundby Menighedsråd og Lundby Kirke.

En stopfyldt sal i Medborgerhuset...

Og det er en stor glæde for os, at så mange af jer er repræsenterede i aften! K. G. Jonsson fra C. A. Cederborgsällskapet sender i øvrigt de varmeste hilsener til vores generalforsamling med ønsket om et fortsat godt samarbejde. Jeg kan fortælle, at jeg som eneste ikke-svenske medlem af Sällskapet deltager i deres generalforsamling på søndag i Broby.

Ambassadører:

Vi har et flot ambassadørkorps, synes vi selv:

Godsejer Bernt Johan Collet, Lundbygård, Lundby
Godsejer Peter Oxholm Tillisch, Rosenfeld, Vordingborg
Godsejer Peter Zobel, Bækkeskov Gods, Bækkeskov
Godsejer Gerner Wolff-Sneedorff, Engelholm
Godsejer Peter Henrik Tesdorpf, Gjorslev, Stevns
Borgmester Henrik Holmer, Vordingborg Kommune
Borgmester Henning Jensen, Næstved Kommune
Borgmester Knud Erik Hansen, Faxe Kommune
Borgmester Poul Arne Nielsen, Stevns Kommune
Borgmester Marie Stærke, Køge Kommune
René Tuekær, Faxe, tidligere borgmester
Gina Øbakke, Stevns, tidligere borgmester
Hanne Reintoft, socialrådgiver, forfatter og foredragsholder
Borgmester Anders Pettersson, Osby Kommun
Viceborgmester Erland Nilsson, Osby Kommun
Kultur- og fritidschef i Osby Kommun Tommy Johansson
Marco van Brink, formand for Foreningen Snapphaneland
Peter Madsen, regionsrådsmedlem, Præstø
Lars Nielsen, turistchef i Køge
Kjeld Hillingsø, fhv. generalløjtnant

Vi ville gerne have en kongelig protektor for vores forening, og havde forestillet os, at HKH Prins Joachim, som har været i landbrugspraktik på

Lundbygård, ville være passende. Men desværre har vi fået signaleret, at det ikke vil være passende, så længe vi ikke er en landsdækkende forening. Det må vi så arbejde på at blive!

Fremtidige opgaver:

Oplevelsescenteret

En af de opgaver, vi kaster os over, nu da gøngeåret er afsluttet, er planerne om at oprette et oplevelsescenter med arbejdstitlen "Gøngeland" i Lundby.

Vi har gennemført et forprojekt under Interreg-ordningen – et EU-program hvor Vordingborg og Osby kommuner var med. Vi skal i nærmeste fremtid have et møde med udviklingschef Martin Nilsson i Vordingborg Kommune for at høre, hvordan fremtiden tegner sig for et decideret EU-interreg-projekt, der kan skaffe store midler til at realisere drømmen.

Vi skal "ride" sammen mod nye mål...

Samarbejde:

En særlig tak skal lyde til vores søsterorganisation i Skåne, Föreningen Snappheland. Vi har et særligt nært forhold til den forening, som udmønter sig i, at formændene for de to foreninger et tilknyttede medlemmer af den anden forenings bestyrelse. Vi modtager derfor alle informationer fra hinanden som de øvrige bestyrelsesmedlemmer får, og vi arbejder tæt sammen om at realisere vores fælles drømme på begge sider af sundet.

Tak til bestyrelsen for godt samarbejde:

Endelig vil jeg takke den øvrige bestyrelse for et særdeles godt samarbejde i det forløbne år. Det er altid en glæde og fornøjelse at gå til møde i Foreningen Svend Gønge. Vi har det godt med hinanden, og vi har også fået fine rammer for vores møder, idet Medborgerhuset Lundby har givet os lov til at indrette den bageste krostue – Gøngestuen – kalder vi den med vores flotte ting og sager. Blandt andet er plancherne og billederne fra gøngedstillingen på Køng Museum kommet op på væggene, og vi er ved at få et møblement, som gør det muligt at udstille alle de gaver, vi har fået i tidens løb. Stor tak til Medborgerhusets bestyrelse for denne gestus!

En særlig tak til bestyrelsesmedlem Mogens Rasmussen, Lov, som stopper med denne generalforsamling. Tak for din indsats og dit altid gode humør, som har smittet af på os andre.

På den ord. generalforsamling, onsdag 2. marts 2011.
Peter Sten Hansen.

Foredraget

”En tid på godt og ondt...”

Kort efter den ordinære generalforsamling og den traditionelle kaffe, trak vi lod om et par flasker god rødvin fra Pavens vinmarker ved Avignon. Her hjalp vor foredragsholder, Ove Nielsen, tidligere museumsinspektør på Lolland-Falsters Stiftmuseum, som notarius publicus.

Og så var det Oves tur.

For det første var det rent nostalgi, da Ove satte sine to diasapparater op. Gode gamle glasdias – og med overblænding fra de to perfekte projektorer.

Emnet handlede om det daglige liv i 1600 tallet. Ove Nielsen havde lagt vægten på det daglige liv som almuen levede og oplevede.

Vi hørte om de mange små landsbysamfund, som dannede rammen om meget af det sociale liv. Byens centrale træ, tingstedet der rummede stedet hvor vigtige og samlende beslutninger blev taget (af mænd) og gadekæret – alt dette var på billeder.

Byens stakkel, der stavrede rundt på hjemmelavede krykker, havde også sin forklaring: Den etymologiske ordbog fortæller at "stakkel" stammer fra det oldnordiske "stafkarl", som betyder "omvandrende tigger" - sammensat af "stav" (tiggerstav) og "karl". Var det ikke dét Ove sagde?

Ove Nielsen var geografisk rundt på Sydsjælland, Møn, Fatster og naturligvis Lolland.

Tænk at en aften i Medborgerhuset endnu en gang kan berige os med så meget!

JB

Aftenens snaphane...